

Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 1999-12-22, III SA 2201/99

Opubl: ONSA rok 2001, Nr 2, poz. 70

Teza:

Wyłączna kompetencja organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do uchwalania budżetu tej jednostki, wynikająca z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.) oraz art. 122 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.), obejmuje także prawo do dokonywania w nim zmian już po uchwaleniu.

Uzasadnienie:

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) w uchwale nr XIX/159/99 z dnia 29 lipca 1999 r. w sprawie badania zgodności z prawem uchwały nr VI/54/99 Rady Gminy w W. z dnia 30 czerwca 1999 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 1999, na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. Nr 85, poz. 428 ze zm.) oraz art. 91 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.), stwierdziło w badanej uchwale naruszenie prawa polegające na rozdysponowaniu przez Radę Gminy rezerwy ogólnej. W lakonicznym uzasadnieniu organ nadzoru stwierdził, że dokonując zmian w budżecie, Rada Gminy m.in. rozdysponowała część rezerwy ogólnej w kwocie S 460 zł, przeznaczonej na wydatki bieżące. Naruszyła tym kompetencje zastrzeżone dla Zarządu Gminy, gdyż zgodnie z art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.) rezerwami celową i ogólną dysponuje zarząd jednostki samorządu terytorialnego.

W skardze do Naczelnego Sądu Administracyjnego Rada Gminy w W. podała, że na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym, działając jako organ stanowiący w gminie, uchwała budżet gminy i ma takie same uprawnienia do jego zmian w ciągu roku finansowego. Dlatego mając wyłączni właściwość do uchwalania budżetu i jego zmian, może również dokonywać zwiększenia lub zmniejszenia rezerwy ogólnej ustalonej w budżecie na dany rok finansowy. Podjmując uchwałę o zmianach w budżecie, Rada Gminy nie dokonała rozdysponowania rezerwy ogólnej, lecz dokonała zmian w innych działach budżetu, a także zmiany wysokości rezerwy ogólnej w 1999 r. Podjęta uchwała więc nie narusza uprawnień zarządu gminy do dysponowania rezerwą ogólną. Lecz tylko określa kwotę, jaką zarząd gminy może dysponować. Konkludując, Rada Gminy w W. zarzuciła uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) naruszenie przepisów określających kompetencje organu stanowiącego gminy i wniosła o jej uchylenie.

W odpowiedzi na skargę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) podtrzymało stanowisko zawarte w uchwale z dnia 29 lipca 1999 r. Zwróciło uwagę, że nie ulega wątpliwości, iż zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy samorządowej do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie budżetu gminy. Na etapie uchwalania budżetu mogą być tworzone rezerwy celowe i rezerwy ogólne na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu (art. 116 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych). Natomiast w myśl art. 116 ust. 5 ustawy o finansach publicznych na etapie wykonywania budżetu rezerwami dysponuje zarząd jednostki samorządu terytorialnego. W związku z powyższym Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej wniosło o oddalenie skargi.

Naczelny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga jest zasadna. Zarzut naruszenia przez Radę Gminy prawa, to jest art. 116 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, zawarty w zaskarżonym akcie nadzoru, sprowadza się do kwestii dopuszczalności dokonywania w trakcie roku budżetowego zmian w tej części budżetu gminy, która dotyczy rezerw. Jakkolwiek nie zostało to powiedziane wprost, konsekwencją zawartego w uchwale stanowiska Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej byłby zakaz dokonywania zmian uchwały budżetowej w ciągu roku budżetowego przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego - w części dotyczącej rezerw, jeżeli zostaną one utworzone.

Naczelny Sąd Administracyjny uważa, że przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74 ze zm.), jak również przepisy innych ustaw określających ustroj jednostek

samorządu terytorialnego a także przepisy ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.), nie dają podstaw do wyprowadzenia takiego wniosku.

Słusznie podnosi skarżąca Gmina, że wyłączna kompetencja organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego (w tym wypadku - rady gminy) do uchwalania budżetu tej jednostki, wynikająca z art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 122 ustawy o finansach publicznych, obejmuje także prawo do dokonywania w nim zmian już po uchwaleniu. O zmianach uchwały budżetowej mowa jest w art. 119 ustawy o finansach publicznych, który reguluje kwestie proceduralne, dotyczące przygotowywania projektu uchwały budżetowej oraz inicjowania zmian tej uchwały.

W rozpatrywanej sprawie organ nadzoru nie kwestionował trybu dokonania zmiany uchwały budżetowej przez Radę Gminy w W. Podważył natomiast zakres wprowadzonych zmian. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego, z art. 116 ust. 5 ustawy o finansach publicznych nie można wyprowadzać wniosku, że raz utworzona w budżecie rezerwa (ogólna lub celowa) nie może być w ciągu roku zmieniona. Należy podkreślić, że z ust. 1 tego artykułu wynika swoboda w tworzeniu rezerw, które mogą, ale nie muszą być wprowadzone do uchwały budżetowej.

W związku z powyższym Naczelny Sąd Administracyjny uznał, że są przesłanki dla uwzględnienia skargi Rady Gminy w W., gdyż postawiony jej w zaskarżonym akcie nadzoru zarzut naruszenia kompetencji zarządu gmin nie znajduje potwierdzenia w obowiązujących przepisach prawa. Z tego powodu, na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 ze zm.), Sąd uchylił uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w (...) z dnia 29 lipca 1999 r. nr XIX/159/99.

Metryka

Powiązane akty prawne:

- Samorząd gminny, tj. 12-10-2001, Art. 18

Miejsca publikacji:

- BIP rok 2001, Nr 4, str. 62
- ONSA rok 2001, Nr 2, poz. 70

Cytowania w innych orzeczeniach:

- I SA/Wr 2544/03; SA/Bk 759/02; I SA/Gd 1245/02; III SA 3177/00